

FRANCIA SPECIALIS

Strictiusque Sumta, Vulgo France.

Regio.

P Icardiam cum Campania, qua potui fide, diligentia, brevitatemque percurri: succedit in mea distributione Francia vulgo France. Francia nomen hoc loco Limitibus quam alibi, angustioribus circumscribitur: & toti alioquin Regno proprium, pro parte tantum ejus (quam sequentia docebunt) hic accipitur. Francia autem de qua hic agimus, comprehendere sub se scribitur hodie Præfecturam & Comitatum (vel ut alii, Vicecomitatum) Parisiensem, Ducatum Valesium, ditionesque Hurepensem & Gastinensem. Præfectura Parisiensis, la Prevosté & Conté de Paris, in quatuor dividitur Ditiones, Parisium, Goellam, Insulam, Francia, Vexinum Francicum. Parisium appellamus, quod vulgo le Paris. Complectebatur olim quicquid erat hinc a Porta Parisiensi, de qua paullo post, usque ad Pontem Ælia (Pontoyse) inde vero Clayam usque, versus Brienses. Nomen fere periit, nisi quod ejus etiamnum memoria servetur cum in quibusdam Pagis, Louvres, Cormeille, Escova, & alii, qui Parisius, (en Paris) cognominantur: tum in Nummis qui vulgo Sols & Deniers Paris, & quibusdam Parlamenti Parisiensis Taxationibus. Quinetiam sunt qui Porta, quam nunc Parisiensem vocant, non aliunde nomen esse censent, quam quod ea in Parisium, de quo mihi sermo, duceret. Parisi hujus Vrbs, totiusque nunc Galliæ Metropolis est Lutetia. Sic Cæsari nominatur; Leucotetia Ptol. Leucetia Iuliano: Lutetia, Castellum Parisiorum Marcellino, Parisium Zosimo. Nuperis istis Lutetia Parisius; non tam barbare, ut quidam hodie putant. Hodie Paris, vulgo, ab ipsis hujus agri populis. Lutetia quibusdam a Luto, propter Paludes vicinas: aliis ab Gypsifodinis proximis quasi λευκοτειχία, quod fere tota crustario confisteret opere, Lutetia multo quondam fuit, quam hodie, minor: In insula tantum quam ambit Sequana. Tenue ergo admodum tantæ Vrbi fuit initium. Sed tantilla Insula ad crescentem indies hominum multitudinem paulatim capere non fuit potis. Ductis in utramque Continentem quasi Colonia, additisque Locis Suburbanis, ita sensim, productis varie Pomeriis, excrevit, ut jam totius Galliæ sit maxima. In tres nunc secatur partes: quarum major, eaq; ad Ripam Fluminis dextram, humilior est, ad Ortum & Septentrionem vergens, Villa vulgo dicitur, la Ville: Minor ad sinistram versus Austrum & Occidentem loco altiore, & qui per colliculos suos non nihil adsurgit, Universitas vocatur, l'Université; Media est Insula, quam Civitatem antiqua appellatione, la Cité, nuncupant: Fluvio undique cincta; pontibus duobus quidem minori, tribus vero majori juncta. Architremus Poëta Anglus hisce illam versibus olim celebravit:

Exoritur tandem locus, altera regia Phœbi
 Parrhisii, Cyrrhæa Viris, Chryseæ Metallis,
 Græca Libris, Inda studis, Romana Poëtis.
 Attica Philosophis, Mundi rosa, balsamus Orbis,
 Sidonis ornatu, sua mensis, & sua potu.

Dives agris, sæcunda mero, mansueta colonis.
 Messæ ferax, Fortis Domino, Pia Legibus, aura
 Dulcis, amæna situ, bona quolibet, omne venustum,
 Omne bonum, si sola bonis fortuna faveret.

Haud